

STWORZENIE KOMPLEKSOWEGO SYSTEMU WSPARCIA FISKALNEGO DLA DZIAŁALNOŚCI B+R PRZEDSIĘBIORSTW

Cel: Zachęcenie przedsiębiorstw do generowania własności intelektualnej poprzez zwiększenie aktywności w sferze B+R oraz zachęcenie ich do komercjalizacji w Polsce.

Rekomendacje

Postuluje się opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu wsparcia fiskalnego dla działalności B+R, zachęcającego do prowadzenia prac B+R i generowania w ich ramach własności intelektualnej oraz komercjalizacji wyników tych prac. Aby zapewnić zwiększenie nakładów na działalność B+R w Polsce oraz jednocześnie przeciwdziałać transferowi własności intelektualnej za granicę, system taki powinien zapewnić obniżenie kosztów prowadzenia prac B+R oraz zwiększyć opłacalność komercjalizacji wyników prac B+R w Polsce. Założenia nowego kompleksowego systemu powinny obejmować co najmniej takie aspekty, jak:

- uatrakcyjnienie ulgi podatkowej z tytułu ponoszenia kosztów B+R,
- wprowadzenie super ulgi podatkowej dla podmiotów przeznaczających znaczące środki na działalność B+R,
- wprowadzenie ulgi podatkowej typu patent box, wspierającej komercjalizację wyników prac B+R na terenie Polski,
- uzależnienie możliwości korzystania z ulg od raportowania do GUS nakładów na działalność B+R.

Uatrakcyjnienie ulgi na B+R powinno polegać na zwiększeniu wielkości odpisu kosztów działalności badawczo-rozwojowej z obecnych 130% do poziomów oferowanych przez najbardziej atrakcyjne lokalizacje, tj. 200-250% kosztów prowadzonej działalności B+R. Kluczowym aspektem powinna być prostota mechanizmu, polegająca na możliwości zwiększania kosztów uzyskania przychodu w oparciu o szeroki katalog kosztów operacyjnych, o ile zainteresowany podmiot prowadzi wydzieloną ewidencję tych kosztów i potrafi udowodnić badawczo-rozwojowy charakter prowadzonych działań.

Super ulga podatkowa dotyczyłaby podatku dochodowego i miałyby wspierać podmioty opierające swój rozwój na działalności B+R. Mogłaby polegać na zastosowaniu obniżonej stopy podatkowej, np. na obniżeniu stawki z 19% do 15% dla całej działalności przedsiębiorstwa. Warunkiem skorzystania z ulgi i preferencyjnego sposobu opodatkowania miałyby być wysoki udział prac B+R w ogóle kosztów działalności przedsiębiorstwa lub wysoki udział sprzedaży wyników prac B+R w obrotach przedsiębiorstwa. Poziom mógłby zostać ustalony w okolicach 50%.

Patent box obejmować miałyby przychody z uzyskanych (wytworzonych, a nie nabytych) patentów lub wzorów użytkowych, tj. przychody ze sprzedaży i licencjonowania patentów i wzorów użytkowych lub produktów/usług na nich opartych. Na tej podstawie wyodrębnione i zaewidencjonowane przychody byłyby objęte preferencyjną stawką CIT/PIT lub byłyby traktowane jako przychód podatkowy w obniżonej wartości. Najlepszym rozwiązaniem w odniesieniu do tego mechanizmu byłoby zastosowanie obniżonej stopy podatkowej z tytułu tych przychodów (np. zamiast 19% stosowanie stawki 10%). Ta obniżona stawka odnosiłaby się do każdego uzyskanego patentu, wzoru użytkowego lub produktów na nich opartych, których sprzedaż przynosi przedsiębiorcy przychody.

Kryterium obligatoryjnym skorzystania z jakiegokolwiek wsparcia podatkowego na prowadzenie działalności B+R powinien być obowiązek raportowania nakładów B+R w ramach uproszczonego formularza GUS. Obecnie duża część nakładów B+R nie jest raportowana z powodu braku sankcji.

Brak możliwości skorzystania z atrakcyjnych ulg na działalność B+R działałby motywująco i przyczyniałby się do zwiększenia szansy na osiągnięcie przez Polskę założonych poziomów udziału nakładów na B+R w stosunku do PKB.

Uzasadnienie

Fiskalny system wspierania działalności B+R wymaga wprowadzeniu wielu zmian. Są one niezbędne do osiągnięcia celu, którym jest zwiększenie działalności badawczo-rozwojowej polskich przedsiębiorców oraz polskich jednostek naukowo-badawczych, a tym samym korzystanie w głównej mierze z polskiego kapitału.

Proponowane rozwiązania stanowią kompletny system. Zakładają bowiem wsparcie dla wszystkich przedsiębiorstw bez względu na ich wielkość. Dotyczą one dwóch stron działalności: zarówno kosztowej, jak i przychodowej. Działają również pobudzająco na nawiązywanie współpracy w zakresie prowadzenia prac B+R.

Proponowany system instrumentów fiskalnych jest łatwy do wdrożenia i – co ważne – przejrzysty dla potencjalnych beneficjentów. Pozwala to na dobre planowanie tego typu aktywności. Nowe mechanizmy będą określały dokładnie i precyzyjnie katalog kosztów podlegających ulgom, tak aby przedsiębiorcy bez trudu mogli poprawnie zidentyfikować przedmiot ulgi.

Zaprezentowane powyżej instrumenty i ich wdrożenie do systemu przyczynią się do wzrostu konkurencyjności Polski dla inwestorów planujących działalność naukowo-badawczą, a także powinny w znacznym stopniu przyczynić się do wypełnienia przez Polskę nałożonych zobowiązań. Dzięki wprowadzeniu mechanizmów poprawie ulegnie także innowacyjność, zarówno w skali przedsiębiorstw, jak i całej gospodarki, a Polska zyska szansę na rozwój oparty w dużej mierze na wiedzy i innowacjach.